

Zaaien, oogsten en eten

7 juni 2017, Wageningen

**Duurzame
veehouderij**

Topsector
**Agri &
Food**

Roadmap Duurzame Veehouderij

- 50 TKI projecten
- 22 MIT projecten
- 3 NWO projecten
- Ca 140 M€ (60 publiek, 80 privaat)

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Focus

- Maatschappelijke wensen zijn integraal onderdeel van de waardering van veehouderijproducten in de markt
- Dierlijk eiwit als wezenlijk gewaardeerd onderdeel van duurzaam, gezond en gevarieerd voedsel
- Efficiënte en moderne voedselsystemen met borging circulariteit en bijdrage economisch perspectief

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Voorbeeld projecten

- Breed4Food: Erwin Koenen
- Feed4Foodure: Leo den Hartog
- 1Health4Food: Jeannette van de Ven
- Duurzame Zuivelketen: Hanneke van Wichen

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Zaaien, oogsten en eten

Topsector
**Agri &
Food**

Breed4Food

7 juni 2017, Wageningen

Uitdagingen Nederlandse veefokkerij

- Leveren van beste genetica voor een duurzame veehouderij
- Versterken internationale concurrentiepositie

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Breed4Food Consortium

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Topigs Norsvin

**Zaaien,
oogsten
en eten**

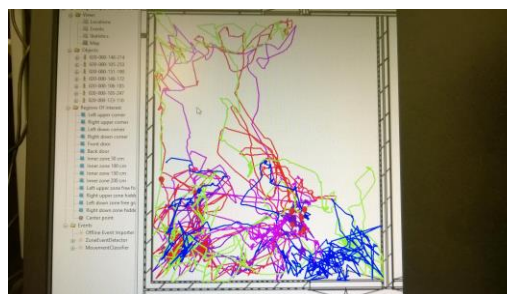
Wat hebben we gedaan?

- Methodes ontwikkeld voor benutten genomische informatie
- Nieuwe metingen duurzaamheidskenmerken ontwikkeld
- Onderzoeks- en innovatiekracht versterkt

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Nieuwe tools voor genetische selectie

- Implementatie genomische selectie
 - bestaande kenmerken
 - 'nieuwe' kenmerken
- Nieuwe meetmethoden:
 - gedrag
 - methaan

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Versterkte innovatiestructuur Nederlandse veefokkerij

- Nieuwe verbindingen
 - STW Partnership programma
 - PPS samen met Feed4Foodure

- Nieuwe kenniswerkers
- Ambitieuze agenda 2017-2021

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Succesvol benutten van het genetische potentieel
voor een duurzame veehouderij

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Zaaien, oogsten en eten

Topsector
**Agri &
Food**

7 juni 2017, Wageningen

Feed4Foodure

Wat is er aan de hand?

- Resource efficiency dierlijke productie niet optimaal
 - Verliezen van N en P uit de kringloop
 - Ambitie om milieu footprint per kg geproduceerd voer en per kg dierlijk eindproduct te verlagen
- Robuustheid en gezondheid van dieren onvoldoende meetbaar en stuurbaar

Zaaien,
oogsten
en eten

Wat hebben we gedaan? Oprichting PPS Feed4Foodure

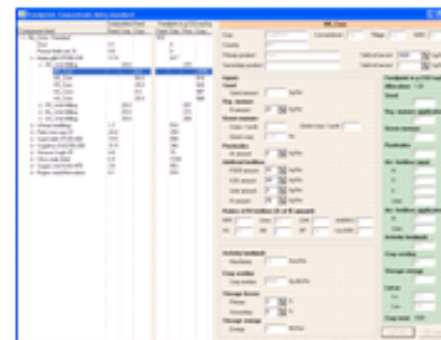
- Ambities neerzetten, bijv.
 - N en P efficiëntie landbouwhuisdieren 5% verbeteren
- Tools maken
 - Feedprint, Kringlooptoets, bijdrage aan Kringloopwijzer
- Verbeteren darmgezondheid → Minder antibiotica
 - Meetlat voor immuuncompetentie en diergezondheid
- Via voerstrategie bijdragen aan dierenwelzijn
 - Welzijn zeugen, weidegang, verminderen verenpikgedrag

Zaaien,
oogsten
en eten

Voorbeeld 1: FeedPrint

- Rekentool om de CO2 footprint te berekenen per kilogram vlees, melk of eieren
- Neemt alle stappen in de dierlijke productie keten mee

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Voorbeeld 2: Groepshuisvesting lacterende zeugen

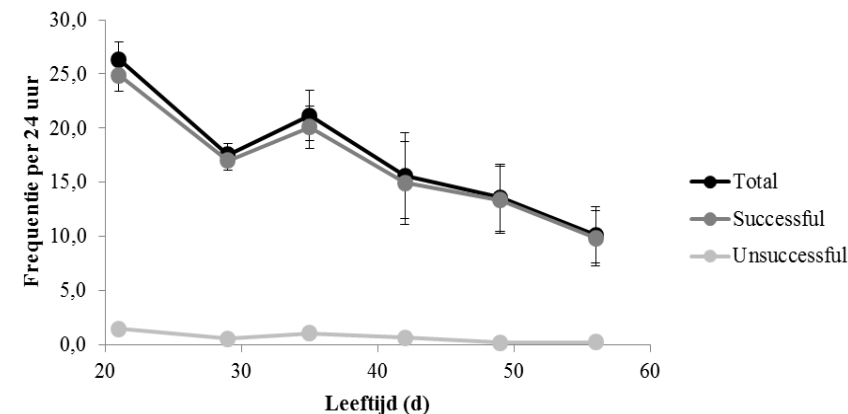
- Uitgangspunten
 - Natuurlijk gedrag zeugen en biggen
 - Biggen geleidelijk spenen op 9 weken
 - Biggen leren van zeug
 - Zeugen insemineren tijdens lactatie

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Voorbeeld 2: Groepshuisvesting lacterende zeugen

- Geleidelijk spenen, geen speendip
- Biggen leren eten van de zeug
- Minder agressie bij big en vleesvarken
- Voedingswijze aangepast voor groepskraamsysteem

Wie doen er mee?

- Vereniging Diervoederonderzoek Nederland (VDN)
- Kennisinstituten en EZ

Zaaien,
oogsten
en eten

Governance model VDN

Algemene Ledenvergadering

Bestuur

Technische commissie

Technische werk/projectgroepen

Zaaien,
oogsten
en eten

Verbinden met anderen, bijvoorbeeld

- Zuivelketen (bijv. Kringloopwijzer)
- Breed4Food (PPS Breed&Feed4Food)
- internationaal onderzoek (bijv. Guelph University)

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Zaaien, oogsten en eten

Topsector
**Agri &
Food**

7 juni 2017, Wageningen

1Health4Food

Wat is er aan de hand?

- 1Health4Food is een ambitieus publiek-privaat onderzoeks-programma op het gebied van dieren volksgezondheid.
- Binnen 1Health4Food wordt kennis ontwikkeld die ingezet kan worden voor verschillende dierlijke sectoren. Kennis, die veehouders in staat stelt rendabel te produceren op een wijze die aantoonbaar veilig en gezond is voor mens en dier
 - Antibiotica
 - Antibioticaresistentie bacterien
 - Zoonose

Zaaien,
oogsten
en eten

Wat hebben we gedaan? Voorbeelden

- Resistentieontwikkeling
 - ESBLAT
- Zoonose
 - Chlamydia pluimvee
 - Vogelgriep
- Verlaging AB, verstandig gebruik AB
 - IBR BVD (rundvee)
 - Streptococcus Suis (varkens)
 - Vroegdetectie afwijkingen (pluimvee)

Zaaien,
oogsten
en eten

Wat levert het op?

- Een zorgvuldige veehouderij
- Een veilige voedselproductie
- Optimale preventie van dierziekten, ook van díe ziekten waarvoor mensen gevoelig zijn
- Zorgvuldig geneesmiddelengebruik
- Minder antibioticumresistentie
- Betere bedrijfsresultaten door minder uitval vanwege dierziekten
- Handhaving van het vrije handelsverkeer in dieren en dierlijke producten
- Een beter imago voor de veehouderij.

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Wie deden er mee?

nederlandse zuivel organisatie

WAGENINGEN UR
For quality of life

Universiteit Utrecht

FOOD GROUP

agrifirm

SBK

Stichting
Brancheorganisatie
Kalversector

MSD

ZuivelNL

BRANCHEORGANISATIE VAN DE ZUIVELSECTOR

Ministerie van Economische Zaken

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Zaaien,
oogsten
en eten

Zaaien, oogsten en eten

Topsector
**Agri &
Food**

7 juni 2017, Wageningen

**Duurzame
Zuivel Keten**

Wat is er aan de hand?

- 2011: Ontwikkelingen zuivelsector → nieuwe uitdagingen voor behouden en verbeteren (internationale) positie en maatschappelijk draagvlak
- Trends te verdelen in vier belangrijke duurzaamheidsthema's
 - Energie en klimaat
 - Weidegang
 - Diergezondheid
 - Biodiversiteit en milieu
- Proactieve aanpak nodig om (internationale) positie te behouden en verbeteren

Zaaien,
oogsten
en eten

Duurzame zuivelketen

- Gezamenlijk initiatief NZO en LTO Nederland

nederlandse zuivel organisatie

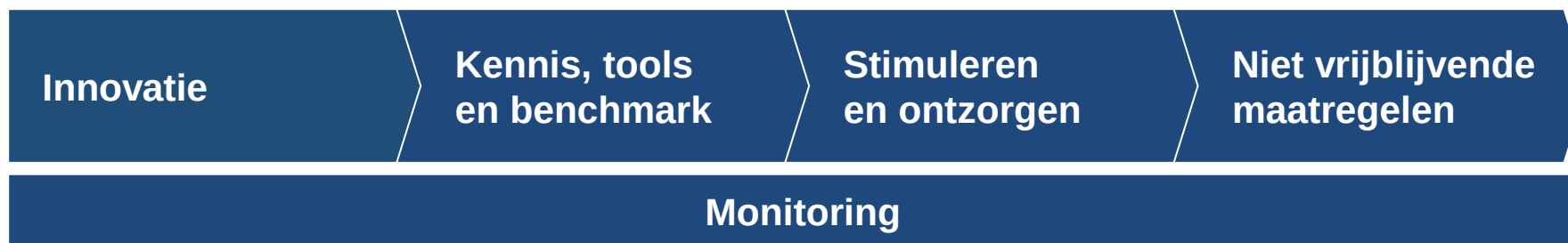
Activiteiten vallen onder

Zaaien,
oogsten
en eten

Wat hebben we gedaan?

- Aanpak Duurzame Zuivelketen:

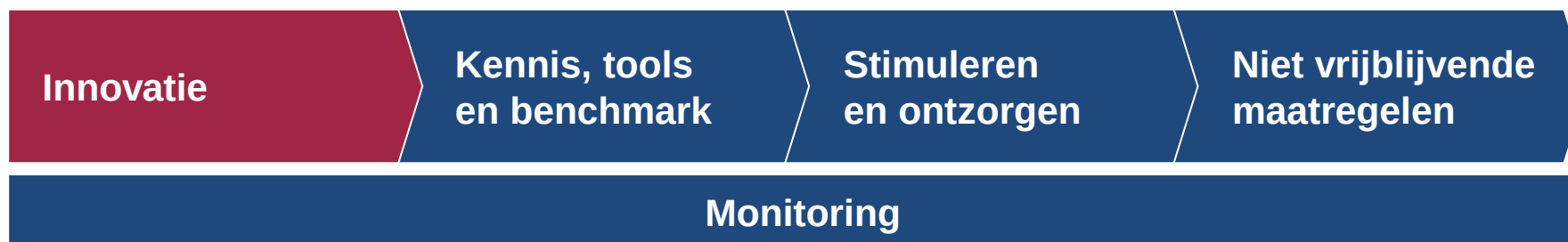

- Waar mogelijk samenwerken met andere PPS'en, zoals 1Health4Food en Feed4Foodure

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Wat hebben we gedaan?

- Aanpak Duurzame Zuivelketen:

- Ontwikkeling van nieuwe wetenschappelijke kennis toepasbaar op vier belangrijke thema's:
 1. Weidegang
 2. Mineralenefficiëntie
 3. Biodiversiteit
 4. Verandermanagement

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Wat levert het op?

1. Weidegang: Amazing Grazing 2.0: *meer grip op beweiding*

- **Vertaling van kennis naar praktijk**
- **Dalende trend omgebogen tot stijging:
78,9% van de melkveebedrijven past weidegang toe in 2016**

2. Mineralenefficiëntie: KringloopWijzer: *doorontwikkeling en onderbouwing*

- **Managementinstrument mineralenkringloop
(fosfaat, stikstof, ammoniak) voor melkveehouders**

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Wat levert het op?

3. Biodiversiteit: *meten, weten en verbeteren*

- **Routekaart biodiversiteit**
- **Onderbouwing, onderliggende samenhang, validatie KPI's biodiversiteit**

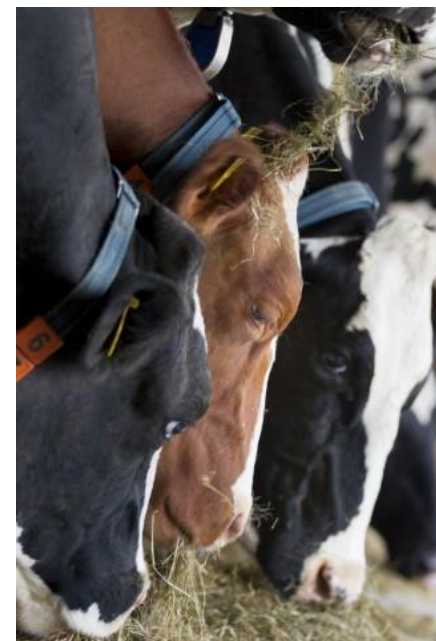
4. Verandermanagement

- **Inzicht in drijfveren ondernemers**
- **Ontwikkelen en toepassen van instrumenten en incentives die daadwerkelijk tot verandering leiden**

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Wat levert het op?

- Toppositie handhaven en versterken
- Onderscheiden voor meerwaarde
 - Nederlandse kosten te hoog voor kostprijsstrategie
 - Nederlandse zuivel scoort op kwaliteit en smaak, maar ook op duurzaamheid en imago
- Veerkrachtige melkveehouderij
- Maatschappelijk draagvlak
- Zelf verantwoordelijkheid nemen met overheid als partner

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Wie deden er mee?

- Samenwerking met

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Ministerie van Economische Zaken

Centrum voor Landbouw en Milieu

LOUIS BOLK
INSTITUUT

NATUUR & MILIEU

Rabobank

Solidaridad

ABN-AMRO

**Zaaien,
oogsten
en eten**

Bedankt voor uw aandacht

Vragen en discussie

**Zaaien,
oogsten
en eten**